

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Anima rationalis qualis sit: vtq[ue] iuxta diuersas operationes varia
sortiatur nomina. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Anima rationalis qualis sit: vtque iuxta diuersas operationes variafortiatur nomina.

CAPVT XIII.

Ascensus in Deum nihil aliud est, quam ingressus aut introuerſio quædam in nosipſos, cum sursum actiuis desiderijs. Quare ante omnia necessarium est homini cognoscere seipſum. Non tam inquam, vt peccata deficiatq; suos homo cognoscat, quam vt animam propriam. Omnis homo in se quodam modo trinus est. Est enim homo bestialis, rationalis, Deiformis: quorum quisque vim quandam potentiamq; habet, qua cognoscere & intelligere potest. Rursus, aliam quoque potentiam, qua inclinatur ad appetendum fugiendumq; quod iam cognouit. Potentia siue vis sensitiva, est homo bestialis, quæ operatur & cognoscit per quinque sensus exteriores, puta per visum, auditum, odoratum, gustum, tactum. Hæc potentia, quicquid per sensus istos percipit, ad cerebrum transmittit, & per imagines quasdam & phantasias perpendit, discernit, & in memoria continet. Huic sensitivæ cognitivæq; potentivæ correspondet naturalis quædam appetitiua potentia, qua exteriora ista, creaturas, opes, amicos, cibum, potum, & id genus delectationes appetimus, aduersitates verò fugimus. Qui secundum hanc duntaxat potentiam viuit, is secundum sensualitatem suam, haud secus quam bruta animalia viuit. Medius autem rationalis videlicet homo potentiam quandam habet, intelligentiam aut rationem alias vocitatem, qua omnia ratione nouit trutinare, quid bonum, quid malum, quid verum, quid falsum sit. Huic rationali potentivæ correspondet liberum hominis arbitrium. Id mouetur ad agenda & amplexanda omnia, quæ ratio ipsa præscribit. Qui in hac potentia sese plurimum exercet, sapientia & virtute locupletatur. Tertius homo dicitur suprema & simplex intelligentia, aut mens quæ naturale lumen suum & primam suam originalem causam immediate accipit à Deo. Hæc intelligentia angelis infima, hominibus suprema est potentia, quia in hominibus quidem supra se nil habet præter Deum, sine aliquo medio, qui angelis pariter atque hominibus naturam, gratiam & gloriam elargitur. Huic simplici intelligentivæ correspondet etiam suavis quidam, iucundus, & purus amor animæ, immediate à Deo accipiens inclinationem ad summum bonum, sibi per simplicem intelligentiam præsentatum, & naturaliter semper mouetur ad bonum. Qui in amatoria hac potentia diligenter se ad Deum exercent, eo plerumque perueniunt, vt intellectus iam paulisper conticescens, sui atque omnium pariter obliuiscatur, totusq; in Deum absorbeat ac transformetur. Anima hominis hinc potissimum anima vocatur, quod animæ ac viuificet corpus. In viribus autem animæ rationalis relucet imago sanctissimæ Trinitatis, hoc est, in ratione, voluntate, memoria, quando videlicet ad Deum conuertuntur. At secundum superiorem hominem, secundum simplicem inquam, illam intelligentiam (de qua pauldante dictum est) anima vocatur spiritus, aut intimum ipsum, aut mens, tanta prædita nobilitate vt nullo possit sermone enodari.

Trinitas in quolibet homine qua.

Homo bestialis siue inferior quis.

Homo rationalis quis dicitur.

Homo Deiformis quis sit.

Anima vnde vocetur nominibus diversis.

dari. In hac imago sanctæ Trinitatis propriissima est, & Deus ibi mirabiliter operatur, perpetuò huic coninectus permanet, nunquam inde separandus. At propter hoc iustiores sumus nihil, nisi liberum nostrum arbitrium, Deo pariter coniungamus. Spiritus etenim Dei perpetuum quendam respectum habet ad interiorem istum hominis spiritum. E diuerso quoque spiritus hominis perpetuam habet inclinationem & motum, in suam originem vnde pure promanauit in Deum. Hic motus ne in inferno quidem extinguitur, quod damnatis haud minima pars est supplicij. Hunc intimum mentis recessum, nulla res creata exaturare, nihil prorsus implere potest, nisi solus creator cum tota sua immensitate. Istud autem est pacatissimum Dei habitaculum in anima nostra, multo peculiarius, quam cœlū. Nec opus est, vt alibi Deum inuestigemus quam in nobis ipsis, vbi inseparabiliter semper præsto est, inibi omnes animæ nostræ vires ad ipsum conuertamus. Iste spiritus vel istud intimum, vocatur etiam centrum aut apex animæ, ex quo vires animæ omnes profluunt, haud secus quam è sole radij: & in quem refluant, sicut in originem suam ad Deum, idè per charitatem operantem & veram intentionem ad Deum, quemadmodum paulò post indicabitur plenius. Cæterum, quanto amore, & amicitia tales homines complectitur Deus, & quā iidem Deo sunt propinqui, quantaq; in eis miracula operatur, ad eò nullo potest sensu aut intellectu comprehendendi, vt ne ipsi quidem sapius ea cognoscant. Verùm cum illis qui mentem suam & vires animæ sponte obcæcant, & inordinato creaturarum amore polluant, nil Deo prorsus est commercij.

Satiare vti
nil possit a
nimam, nisi
solutus Deus.
Centru ani-
mæ quod.

*Vires animæ quomodo purgentur, ac ad Deum
conuertantur.*

CAPVT XIV.

Quisquis ad Deum perfectè vult conuerti, is intellectum & rationem sensua-
lis hominis sui pædagogos facere debet, semperq; se & vbiq; ab omnibus
incompositis oblectationibus & voluptatibus cogitationum, locutionum,
& operum subtrahendo, ad perfectam sui abnegationem semetipsum compellat,
sensualemq; hominem suum eo tandem perducatur, vt per sensus externos potest hæc
non operetur, neque enagetur amplius, nisi iuxta rationis præscriptum. Huiusce-
modi sensuum mortificatio, naturæ quidem molesta est, attamen instar suauissi-
mi thymiamatis fragrat ante Dominum Deum. Intellectum suum il libatum cõ-
seruet à perplexis ambiguitatibus & hæresibus, fundatum in fide Catholica, & Ec-
clesiæ Catholicæ subiectum: Voluntatem suam expeditam, liberam, amore & in-
clinatione ad creaturas vacuam semper & vbiq; altissimæ voluntati Dei per sui
perfectam abnegationem, substratam: Memoriam ociosam ab imaginibus & for-
mis creaturarum. Has vires ita iam purgatas recolligens, introrsum cum chari-
tate conuertet ad Deum, in ipso animæ suæ intimo recessu, in quo Deus ipse præ-
sens est, quem inibi ita adorabit, venerabitur, cõplectetur, charitateq; totus prole-
quetur. Quemadmodum enim per radios solem intuemur, ita per sensitiuas istas
vires manuducimur ad intellectum, & per intellectum vterius ad spiritus arcanū,
atque inde tandem ad Deum. Anima hominis inter tempus & æternitatē hic qua-

Sensualitas
hominis
quomodo
mortifican-
da sit.

Vires animæ
quomodo
purgandæ
atque ad Deum
conuertendæ
sunt.

Ggg si me-